Jaarrapportage 2021

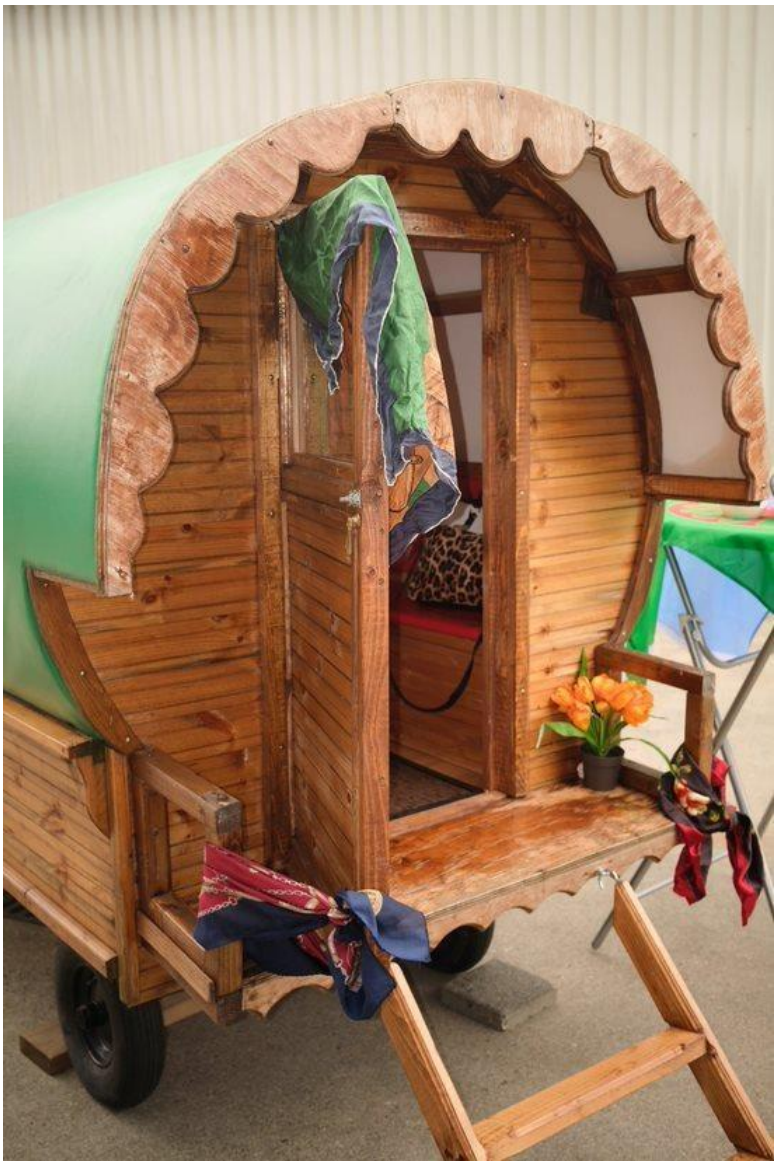

Christian Roma Support

Christian Roma Support (CRS)
Titaniumstraat 41-H
3067 GD Rotterdam
Tel. 06-19296179
info@christianromasupport.nl
www.christianromasupport.nl
NL41 INGB 0005 9861 22

INHOUD

Voorwoord	pag. 3
10 jaar CRS!	pag. 4
Projectlanden	pag. 5
50 jaar Roma!	pag. 12
CRS-team	pag. 13
Financieel Verslag	
Balans	pag. 14
Resultatenrekening	pag. 15

VOORWOORD

Het jaar 2021 was een jubileumjaar voor Christian Roma Support, vanwege het 10-jarig bestaan van onze stichting, alsook het 50-jarige Roma-jubileum. In het verleden werden de Roma aangeduid met de term 'zigeuners'. Maar op een internationaal congres op 8 april 1971 bepaalden vertegenwoordigers van de verschillende clans dat zij 'Roma' genoemd wilden worden, wat in hun taal 'mensen' betekent. Sindsdien is deze benaming door alle internationale instanties erkend.

"Zie, ik heb u in mijn handpalmen gegrift"

Jes. 49:16

Om het Roma-jubileum te vieren hebben we op de 8 april met het internationale platform *Roma Networks* een digitale meeting georganiseerd, waarbij we vooral ook aandacht gaven aan de verspreiding van het Evangelie onder de Roma de afgelopen vijf decennia.

at is destijds in Frankrijk begonnen, toen er in een gezin uit de Manouche-stam een stervende jongen na gebed wonderbaarlijk was genezen. De predikant *Clément le Cossec* raakte hierdoor betrokken bij de Roma en ging woonwagenkampen langs om Gods Woord te brengen. Velen hebben Jezus Christus aangenomen als hun Heer en Heiland. Door hun rondtrekkend bestaan verspreidden zij de Bijbelse Boodschap ook onder andere Roma-stammen en naar andere landen.

De verandering die een mens doormaakt als hij tot geloof komt heeft niet alleen eeuwigheidswaarde, het is ook in dit leven van grote betekenis. In Oost-Europa, waar veel Roma-gezinnen in een miserabele situatie verkeren, putten christenen kracht en troost uit de wetenschap dat God hen ziet en van hen houdt. Hij heeft ieder persoonlijk in Zijn hand geschreven !

Op 8 april, de *Internationale Roma-dag*, vierden we 50 jaar Roma; niet alleen dat zij nu 'mensen' worden genoemd, maar bovenal hun identiteit in Christus!

Anneke Steinmann

Rotterdam, januari 2022

10 jaar CRS!

In juli 2011 hebben wij onze *Stichting Christian Roma Support* (CRS) opgericht, met het doel Roma die in erbarmelijke omstandigheden leven vooruit te helpen en hen bekend maken met het Evangelie. Aanvankelijk startten we *Support Programs* in Oekraïne en Roemenië. In de loop der jaren is het werk uitgebreid naar de Balkan, India en Israël.

Op zaterdag 10 juli 2021 hebben we ons 10-jarig jubileum gevierd met een Open dag in onze nieuwe kantoorlocatie, waar we een paar maanden eerder naartoe waren verhuisd. Vanwege de maatregelen werden de bezoeken in tijdsblokken verdeeld. Een instant-foto maken bij de woonwagen, Roma-muziek, een Roma-quiz, souvenirs en lancering van het boek 'Gyspy-vrouw in Jeruzalem' waren de ingrediënten die de viering van ons 10-jarig bestaan een feestelijke dag maakten!

JAARRAPPORTAGE 2021

Met dankbaarheid aan God hebben we teruggekeken op de vele veranderingen ten goede die we mochten bewerkstelligen in Roma-gemeenschappen. We geven ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en duurzame verbeteringen. Zoals door het starten van eigen bedrijfjes of renoveren van bouwvallige woningen. Maar bovenal zijn we erop gericht kinderen uit het slop te halen en hen kansen te bieden voor een betere toekomst. Tijdens de corona-crisis heeft de noodhulp vaak prioriteit gekregen, om gezinnen te helpen overleven. Maar ook het afstandsonderwijs heeft veel aandacht gekregen, en talloze Roma-kinderen zijn daardoor voor het eerst in aanraking gekomen met digitale middelen.

PROJECTLANDEN

Bulgarije

In afgelegen dorpen in Bulgarije leven Romakinderen vaak erg geïsoleerd en kunnen zich nauwelijks ontwikkelen. Het niveau van het onderwijs is er heel laag. Thuis spreken de kinderen Romanes en kunnen daardoor de Bulgaarse leerkrachten niet goed verstaan. Als ze al naar school gaan, kunnen de meesten na een paar jaar nog niet lezen en schrijven.

Een aantal jaren geleden zijn we gaan samenwerken met een professionele kinderwerker, die wekelijks Romadorpen lang gaat. Zij richt zich op de alfabetisering, communicatie in de Bulgaarse taal, muziek- en zangvaardigheden. Sindsdien zien we belangrijke verbeteringen bij de kinderen. Hun taalgebruik is beter, ze zijn beleefd en rustig, luisteren naar de juf en helpen elkaar. Ze spreken goed Bulgaars en kunnen het Cyrillisch schrift schrijven. Ze zijn vertrouwd geraakt met het voor de klas een verhaal vertellen, durven zich te uiten en hun mening te geven. Hun gevoel van eigenwaarde is gegroeid en de reguliere schoollessen zijn makkelijker geworden voor hen. Ook hun ouders zijn meer betrokken geraakt, waardoor het project een positief effect in de hele gemeenschap laat zien. In 2021 werd het project door de lockdowns erg bemoeilijkt, maar zijn de kinderen geregeld thuis bezocht, o.a. met voedselpakketten.

Montenegro

Voor de voormalige Roma-vluchtelingen uit Kosovo, die in Montenegro proberen een bestaan op te bouwen, bracht de coronacrisis een harde slag. Hun wijk in Podgorica werd omsingeld en de toegang afgesloten, omdat men de Roma als zondebok zag. Mensen konden er niet meer uit om aan het werk te gaan of op de markt hun etenswaar in te slaan. Er was veel angst, wanhoop en paniek. Evenals hulporganisaties zoals het Rode Kruis hebben wij gezinnen veel voedselpakketten kunnen bezorgen. Nadat de afsluiting was opgeheven, werd het voor de kinderen naar school gingen nog zeer problematisch, omdat zij bij gebrek aan middelen geen afstandsonderwijs konden volgen. Wij hebben in 2021 scholieren en studenten van laptops en tablets kunnen voorzien, zodat zij weer met hun schoolwerk aan de slag konden gaan.

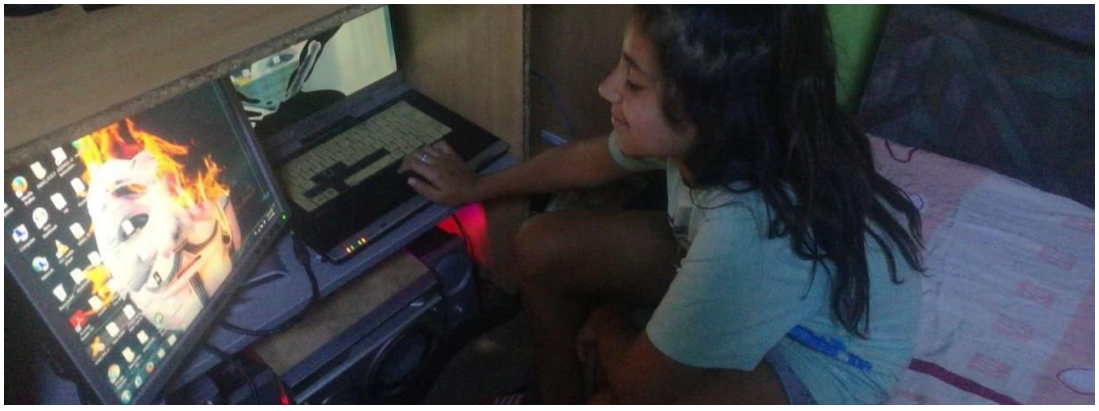

Noord-Macedonië

Dankzij het nieuwe programma 'Remedial Teaching' konden schoolgaande Roma-kinderen in Saraj het afgelopen jaar toch onderwijs krijgen. De enorme economische gevolgen van de Covid-pandemie in combinatie met extreme armoede en de worsteling tegen etnische vooroordelen, maakten dat het onderwijs geen prioriteit was voor de ouders. Hun kinderen beschikken niet over elektronische apparaten zoals een smartphone of tablet, waardoor online lessen volgen onhaalbaar was. Deze Roma-kinderen dreigden positieve leergewoonten en discipline helemaal kwijt te raken.

We waren blij dat we onze projectpartner in 2021 konden steunen in het opzetten van een Remedial Teaching-programma, dat al snel zichtbare vruchten afwierp. Behalve dagelijkse oefeningen in rekenen, taal en Engels kregen de kinderen ook onderricht in sociale vaardigheden. Ze gingen zich steeds netter kleden en op de juiste manier gedragen, wat ook hun zelfvertrouwen versterkte. Tevens is er veel aandacht gegeven aan het toepassen van hygiënemaatregelen, wat voor de kinderen heel gewoon werd, en zij ook doorgaven aan het thuisfront. Het gevoel van schaamte over hun onmogelijke thuissituatie verdwijnt meer en meer.

Oekraïne

Het eerste *Roma Kids Project* waar we als CRS mee startten was in Oekraïne. De aanpak van kinderen gezond voedsel geven, orde en discipline bijbrengen, Bijbelonderwijs en ondersteuning om naar school te gaan, is heel effectief gebleken. Honderden kinderen hebben een rigoureuze verandering ten goede in hun leven meegemaakt. In plaats van dagelijks op straat of op de vuilnisplaats rondbanjeren, gaan ze nu naar school en hebben zicht op een beter bestaan.

Ook in Chust draait er nu een *Roma Kids Project.* In dit Roma-dorp wonen zo'n 70 families, in zelfgebouwde huisjes. Tot voor kort ontbrak het er zelfs aan stroom. Onze projectcoördinator die er voor het eerst kwam, had nooit eerder zoveel misère gezien. Gezinnen waren afgesloten van de wereld, hongerig en verpauperd. Aanvankelijk begonnen we met regelmatig verstrekken van voedsel en stookhout.

Ondertussen werkten we aan fondswerving en een projectplan om ook elektriciteit aan te gaan leggen. Het heeft een aantal jaren geduurd voordat dit gerealiseerd kon worden. Er moest onder andere een gebouwtje voor de aggregaat worden neergezet. En wat een feest toen er in alle huisjes een lamp en lichtknop kwam! Het was het begin van een hele reeks ontwikkelingen. Zoals het planten van een Roma-kerk, met nu ook wekelijkse samenkomsten.

Roemenië

In Roemenië zijn we met al onze *Support programs* actief, op verschillende locaties. Daarnaast zijn er soms extra projecten of activiteiten om kinderen op weg te helpen, of de autonomie van gezinnen te bevorderen. Vanwege de pandemie was het onderwijs aan Roma-kinderen erg bemoeilijkt. Zij konden geen afstandsonderwijs konden volgen, omdat ze niet over digitale middelen beschikken. De Roemeense overheid bood weliswaar mogelijkheden om tablets of laptops te lenen, maar ouders durfden dat niet aan, omdat bij schade er forse boetes betaald zouden moeten worden. Bovendien hebben zij vaak ook ging internet thuis. Het was een zegen dat we begin 2021 budget kregen voor laptops, ten behoeve van het *Roma Kids Projecten* in Apalina en voor een aantal families thuis. De kinderen hebben hiermee een inhaalslag op school kunnen maken, en worden bovendien getraind in het digitale vaardigheden.

Servië

In 2021 was het de tweede keer dat de Roma het seizoenswerk misten door Covid-19. In Servië werken zij onder andere in mei/ juni in de boomgaarden om kersen te plukken, wat een belangrijk deel van hun inkomsten vormt. Nu dit niet mogelijk was, kwamen veel gezinnen in grote nood. We waren dankbaar dat we dankzij vele extra giften geregeld voedselpakketten konden uitdelen.

Het was bijzonder dat de zomerkampen uiteindelijk toch wel konden doorgaan. Dat was een zeer inspirerende tijd voor de kinderen en tieners.

India

In India steunen we het werk onder de *Banjara-gypsies* in Mumbai. Ook in 2021 kampten de gezinnen vanwege de pandemie met ernstig voedselgebrek. Dankzij vele donaties konden we geregeld voor honderden gezinnen support sturen.

In de grote sloppenwijk Cuffe-Parade waar de meesten een hindoe-achtergrond hebben, bezochten de christelijke projectwerker families met voedselpakketten en kregen daardoor veel goodwill.

Toen het weer mogelijk was, kwamen er steeds meer mensen naar de kerkdiensten en bijbelstudiegroepen. Mensen leerden afhankelijk te zijn van God en danken Hem voor de gegeven hulp.
Ook hier hebben we leerlingen kunnen helpen aan mobiele telefoons en laptops om afstandsonderwijs te kunnen volgen.

Israël

In Israël geven we steun aan de *Domari-gypsies*, die net als veel Roma in Oost-Europa in een achtergestelde en beklagenswaardige positie verkeren. Domari-gypsy-vrouw *Amoun Sleem* heeft in Jeruzalem het Domari Center opgericht, om haar volksgenoten te helpen een betere toekomst op te bouwen.

Amoun heeft een autobiografisch boekje geschreven, waarvan we als Christian Roma Support in 2021 de Nederlandstalige uitgave hebben verzorgd: *Gypsy-vrouw in Jeruzalem; waargemaakte dromen.* Een indrukwekkend verhaal, van een vrouw die met Gods hulp zich heeft ontwikkeld en nu kinderen en jonge mensen helpt zich te ontwikkelen en hun toekomstdromen waar te maken. Het boek is via onze website te bestellen.

50 jaar Roma!

De Roma zijn met ca. 10 miljoen mensen de grootste Europese minderheidsgroep. Door zowel taal- als genetisch onderzoek kon worden vastgesteld, dat hun oorsprong in Noord-West India ligt. Maar onduidelijk is nog wanneer en waaróm zij naar het westen zijn getrokken.
Vermoedelijk is hun emigratie rond 500 na Chr. in de gang gezet. In de daarop volgende eeuwen worden er o.a. Perzië, Syrië en Byzantium meldingen gedaan van grote groepen nomadische ambachtslieden en entertainers. Vanaf de 15e eeuw zijn er steeds vaker registraties in Europa.

Door buitenstaanders werden zij 'zigeuners' genoemd, de 'onaanraakbaren'. Zelf onderscheidden zij zich naar hun stamnamen, doorgaans gebaseerd op hun ambachten, familiehoofden of woongebieden. Omdat ze geen eigen land hebben, verkeren zij in een kwetsbare positie. In de 20e eeuw, na de genocide van WO II, gingen de verschillende stammen zich steeds meer organiseren, om te streven naar meer gerechtigheid en gelijkheid.

Op 8 april 1971 werd in Londen een internationaal congres belegd, waarbij vertegenwoordigers van de verschillende clans bijeenkwamen en spraken over hun gemeenschappelijke toekomst. Om hun identiteit en verbondenheid te markeren kozen zij hun vlag en volkslied. Bovendien stelden ze de naam vast waarmee zij voortaan aangeduid wilden worden: 'Roma'. In hun taal betekent dit 'mensen'.
Sindsdien is deze benaming door alle internationale instanties erkend.
In april 2022 was het precies 50 jaar geleden dat de Roma als natie deze naam hebben aangenomen.

Op de *Internationale Roma-dag*, 8 april 2021, werd wereldwijd het 50-jarig Romajubileum herdacht, waar wij ook de nodige aandacht aan hebben gegeven, via de website, nieuwsbrieven en online meetings. Ook werden we als deskundige partij over dit thema benaderd door christelijke media zoals het Nederlands Dagblad, Groot Nieuws Radio en Family7.

Team-NL 2021

Bestuur en directie		***Medewerkers***	
Dirk van Veelen	Voorzitter	Ana Maria Adserias	Boekhouding
Kees Hekkert	Penningmeester	Grieta Stravers	Sponsoradministratie
Mirjam Mul-Looije	Secretaris	Hans Odink	Systeembeheer
Angela Zimmerman	Bestuurslid	Kees en Tilly Nieuwstr.	Filmmakers
Sabina Achterbergh	Bestuurslid	Marjolein Roelfsema	PR
Anneke Steinmann	Directeur	Peter Matla	Ambassadeur
		Pia Manni	Veldcontacten
		Shekinah Piels	Marketing
		Wijke Klumpje	Veldcontacten

BALANS NA RESULTAATBESTEMMING

	PER 31 DECEMBER 2021	PER 31 DECEMBER 2020
ACTIVA		
Vaste activa		
Langlopende vorderingen	€ 1.590	€ -
	€ 1.590	€ -
Vlottende activa		
Vorderingen	€ 550	€ 601
Voorraad boeken	€ 126	€ -
Liquide middelen	€ 57.952	€ 74.334
	€ 58.628	€ 74.935
Totaal	**€ 60.218**	**€ 74.935**
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Algemene reserve	€ 10.546	€ 11.718
Continuïteitsreserve	€ 5.000	€ 5.000
Bestemmingsreserve	€ 43.892	€ 57.494
	€ 59.438	€ 74.212
Schulden		
Kortlopende schulden	€ 780	€ 723
	€ 780	€ 723
Totaal	**€ 60.218**	**€ 74.935**

RESULTATENREKENING (STAAT VAN BATEN EN LASTEN)

	PER 31 DECEMBER 2021	PER 31 DECEMBER 2020
BATEN		
Algemene giften		
Giften met algemene of zonder bestemming	€ 35.289	€ 28.956
Bestemmingsgiften		
Roma Kids Support	€ 27.173	€ 24.308
Food Support	€ 3.388	€ 39.518
Heating Support	€ 4.145	€ 2.845
School Support	€ 12.274	€ 6.513
Building Support	€ 57.967	€ 35.811
Family Support	€ 30.676	€ 10.673
Church Support	€ 1.736	€ 751
Projectfinanciering via fondsen	€ 64.900	€ 81.955
General Support en overige projecten	€ 41.672	€ 66.456
	€ 243.931	€ 268.830
Totaal baten	**€ 279.220**	**€ 297.786**
LASTEN		
Besteed aan doelstellingen		
Roma Kids Support	€ 27.314	€ 23.259
Food Support	€ 4.217	€ 34.128
Heating Support	€ 2.696	€ 3.750
School Support	€ 33.212	€ 7.729
Building Support	€ 49.363	€ 46.459
Family Support	€ 30.680	€ 9.950
Church Support	€ 1.811	€ 231
Projectfinanciering via fondsen	€ 73.130	€ 69.384
General Support en overige projecten	€ 35.110	€ 75.178
	€ 257.533	€ 270.068
Kosten beheer en administratie		
Wervingskosten	€ 9.489	€ 1.811
Overige kosten	€ 26.972	€ 22.401
	€ 36.461	€ 24.212
Totaal lasten	**€ 293.994**	**€ 294.280**
RESULTAAT		
Totaal baten	€ 279.220	€ 297.786
Totaal lasten	€ 293.994	€ 294.280
Saldo baten en lasten	**€ -14.774**	**€ 3.506**